

ผนวก ซ.

ร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว (ฉบับที่..) (พ.ศ.)
ที่ผ่านความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 10 เมษายน พ.ศ.2550

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.....

หลักการ

การแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๔๒
ดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “คนต่างด้าว” ให้หมายความรวมถึงนิติบุคคลซึ่งจดทะเบียนในประเทศไทยที่คนต่างด้าวมีสิทธิออกเสียงคะแนนตั้งแต่กึ่งหนึ่งของจำนวนคะแนนเสียงที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดของนิติบุคคลนั้น (แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “คนต่างด้าว” ในมาตรา ๔)

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมประกอบของคณะกรรมการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๓)

(๓) เพิ่มอัตราโทษปรับและอัตราโทษจำคุกแก่ผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ และมาตรา ๓๗ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ และมาตรา ๓๗)

(๔) แก้ไขเพิ่มเติมให้กรรมการ หุ้นส่วน หรือผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคลผู้กระทำความผิดซึ่งรู้เห็นเป็นใจกับการกระทำความผิดนั้น หรือมิได้จัดการตามสมควรเพื่อป้องกันมิให้เกิดความผิดนั้นต้องรับโทษตามที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นด้วย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๑)

(๕) แก้ไขเพิ่มเติมบัญชีสามท้ายพระราชบัญญัติให้เหมาะสมยิ่งขึ้น (แก้ไขเพิ่มเติม (๑๓) (๑๔) และ (๒๑) และยกเลิก (๑๘) ของบัญชีสามท้ายพระราชบัญญัติ

เหตุผล

โดยที่ปัจจุบันมีกรณีที่บุคคลต่างด้าวเข้ามาประกอบธุรกิจที่สงวนไว้ตามพระราชบัญญัติประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๔๒ ผ่านนิติบุคคลซึ่งจดทะเบียนในประเทศไทยโดยหลีกเลี่ยงการปฏิบัติตามกฎหมายด้วยการให้นิติบุคคลดังกล่าวออกหุ้นชนิดที่คนต่างด้าวมีสิทธิออกเสียงได้มากขึ้นหรือออกหุ้นชนิดที่คนไทยมีสิทธิออกเสียงได้น้อยลง อีกทั้งองค์ประกอบของคณะกรรมการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวไม่เอื้อต่อการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ และอัตราโทษที่จะลงแก่คนต่างด้าวที่ประกอบธุรกิจสงวนโดยไม่ได้รับอนุญาตอยู่ในระดับต่ำทำให้เกิดการไม่เกรงกลัวที่จะฝ่าฝืนกฎหมาย นอกจากนี้ การกำหนดธุรกิจบางประเภทไว้ในบัญชีสามท้ายพระราชบัญญัติไม่เหมาะสมกับกาลปัจจุบันกรณีจึงสมควรปรับปรุงบทนิยามคำว่า “คนต่างด้าว” ให้รัดกุมยิ่งขึ้นเพื่อให้ครอบคลุมนิติบุคคลซึ่งจดทะเบียนในประเทศไทยที่คนต่างด้าวมีสิทธิออกเสียงลงคะแนนตั้งแต่กึ่งหนึ่งของจำนวนคะแนนเสียงที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดของนิติบุคคลนั้น ปรับปรุงองค์ประกอบของคณะกรรมการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวให้เหมาะสมยิ่งขึ้น เพิ่มอัตราโทษปรับและอัตราโทษจำคุกแก่ผู้ประกอบธุรกิจสงวนโดยไม่ได้รับอนุญาตให้สูงขึ้น ปรับปรุงให้คณะกรรมการ หุ้นส่วน หรือผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคลผู้กระทำความผิดซึ่งรู้เห็นเป็นใจกับการกระทำความผิดนั้นหรือมิได้จัดการตามสมควรเพื่อป้องกันมิให้เกิดความผิดนั้นต้องรับโทษตามที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น และแก้ไขเพิ่มเติมบัญชีสามท้ายพระราชบัญญัติให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
ประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว (ฉบับที่...)
พ.ศ....

.....
.....
.....

.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรแก่การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจของคนต่าง
ด้าว

.....
.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว
(ฉบับที่) พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกบทนิยามคำว่า “คนต่างด้าว” ในมาตรา ๔ แห่ง พระราชบัญญัติการ
ประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“คนต่างด้าว” หมายความว่า

- (๑) บุคคลธรรมดาซึ่งไม่มีสัญชาติไทย
- (๒) นิติบุคคลซึ่งไม่ได้จดทะเบียนในประเทศไทย
- (๓) นิติบุคคลซึ่งจดทะเบียนในประเทศไทย และมีลักษณะดังต่อไปนี้

(ก) นิติบุคคลซึ่งมีหุ้นอันเป็นทุนตั้งแต่กึ่งหนึ่งของนิติบุคคลนั้นถือโดยบุคคลตาม (๑)
หรือ (๒) หรือนิติบุคคลซึ่งมีบุคคลตาม (๑) หรือ (๒) ลงทุนมีมูลค่าตั้งแต่กึ่งหนึ่งของทุนทั้งหมดในนิติ

บุคคลนั้น หรือนิติบุคคลซึ่งมีบุคคลตาม (๑) หรือ (๒) มีอำนาจตามกฎหมายหรือตามข้อบังคับหรือตามข้อตกลงในการออกเสียงและลงคะแนนตั้งแต่กึ่งหนึ่งของจำนวนคะแนนเสียงที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดของนิติบุคคลนั้น

(ข) ห้างหุ้นส่วนจำกัดหรือห้างหุ้นส่วนสามัญที่จดทะเบียน ซึ่งห้างหุ้นส่วนผู้จัดการหรือผู้จัดการเป็นบุคคลตาม (๑)

(๔) นิติบุคคลที่จดทะเบียนในประเทศไทย ซึ่งมีหุ้นอันเป็นทุนตั้งแต่กึ่งหนึ่งของนิติบุคคลนั้นถือโดยบุคคลตาม (๑) (๒) หรือ (๓) หรือนิติบุคคลซึ่งมีบุคคลตาม (๑) (๒) หรือ (๓) ลงทุนมีมูลค่าตั้งแต่กึ่งหนึ่งของทุนทั้งหมดในนิติบุคคลนั้น หรือนิติบุคคลซึ่งมีบุคคลตาม (๑) (๒) หรือ (๓) มีอำนาจตามกฎหมายหรือตามข้อบังคับหรือตามข้อตกลงในการออกเสียงคะแนนตั้งแต่กึ่งหนึ่งของจำนวนคะแนนเสียงที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดของนิติบุคคลนั้น

เพื่อประโยชน์แห่งบทนิยามนี้ ให้ถือว่าหุ้นของบริษัทจำกัดที่มีใบหุ้นชนิดออกให้แก่ผู้ถือเป็นหุ้นของคนต่างด้าว เว้นแต่จะได้มีกฎกระทรวงกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๓ ให้มีคณะกรรมการการประกอบการธุรกิจของคนต่างด้าว ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงพาณิชย์ เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงแรงงาน ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากภาคเอกชนอีกไม่เกินห้าคน เป็นกรรมการ

ให้อธิการบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้าเป็นกรรมการและเลขานุการ

ผู้ทรงคุณวุฒิต้องเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญในด้านเศรษฐศาสตร์ นิติศาสตร์ พาณิชยศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม การค้า การลงทุน การบริหารธุรกิจ หรือการอุตสาหกรรม และต้องไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่นในพรรคการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความตามมาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ และ มาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๕ คนต่างด้าวซึ่งได้รับใบอนุญาตให้ประกอบธุรกิจใดตามพระราชบัญญัตินี้ หากร่วมทำธุรกิจอันเป็นของคนต่างด้าวรายอื่นซึ่งมิได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจตามพระราชบัญญัตินี้หรือประกอบธุรกิจที่คนต่างด้าวรายอื่นนั้นเป็นเจ้าของร่วม โดยแสดงออกเป็นธุรกิจของตนแต่ผู้เดียวเพื่อให้คนต่างด้าวรายอื่นนั้นหลีกเลี่ยงหรือฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับตั้งแต่ห้าแสนบาทถึงห้าล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งให้เลิกการรวมธุรกิจหรือการประกอบธุรกิจหากฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามคำสั่งศาล ต้องระวางโทษปรับวันละห้าหมื่นบาทถึงสองแสนห้าหมื่นบาทตลอดเวลาที่ฝ่าฝืนอยู่

มาตรา ๓๖ ผู้มีสัญชาติไทยหรือนิติบุคคลที่ไม่ใช่คนต่างด้าวตามพระราชบัญญัตินี้ให้คนช่วยเหลือหรือสนับสนุนหรือร่วมประกอบธุรกิจคนต่างด้าว อันเป็นธุรกิจที่กำหนดไว้ในบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ โดยคนต่างด้าวนั้นมิได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจดังกล่าวหรือร่วมประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวโดยแสดงออกว่าเป็นธุรกิจของตนแต่ผู้เดียวหรือถือหุ้นแทนคนต่างด้าวในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทจำกัด หรือนิติบุคคลใดๆ เพื่อให้คนต่างด้าวประกอบธุรกิจโดยหลีกเลี่ยงหรือฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งคนต่างด้าวซึ่งยินยอมให้ผู้มีสัญชาติไทยหรือนิติบุคคลที่ไม่ใช่คนต่างด้าวตามพระราชบัญญัตินี้กระทำการดังกล่าว ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับตั้งแต่ห้าแสนบาทถึงห้าล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งให้เลิกการให้ความช่วยเหลือหรือสนับสนุน หรือสั่งให้เลิกการร่วมประกอบธุรกิจหรือสั่งให้เลิกการถือหุ้น หรือการเป็นหุ้นส่วนแล้วแต่กรณี หากฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามคำสั่งศาล ต้องระวางโทษปรับวันละห้าหมื่นบาทถึงสองแสนห้าหมื่นบาทตลอดเวลาที่ฝ่าฝืนอยู่

มาตรา ๓๗ คนต่างด้าวผู้ใดประกอบธุรกิจโดยฝ่าฝืนมาตรา ๖ มาตรา ๗ หรือมาตรา ๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับตั้งแต่ห้าแสนถึงห้าล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งให้เลิกการประกอบธุรกิจ หรือเลิกกิจการ หรือสั่งให้เลิกการเป็นผู้ถือหุ้น หรือเป็นหุ้นส่วนแล้วแต่กรณี หากฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามคำสั่งศาลต้องระวางโทษปรับวันละห้าหมื่นบาทถึงสองแสนห้าหมื่นบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๑ ในกรณีที่ดินบุคคลเป็นผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ และมาตรา ๓๗ กรรมการ หุ้นส่วน หรือผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคลซึ่งรู้เห็นเป็นใจกับ

การกระทำความผิดนั้น หรือมิได้จัดการตามสมควรเพื่อป้องกันมิให้เกิดความผิดนั้น ต้องระวางโทษตามที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นด้วย”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความใน (๑๓) (๑๔) และ (๑๕) ของบัญชีสามท้ายพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑๓) การค้าภายในเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์หรือผลผลิตทางการเกษตรพื้นเมืองที่ยังไม่มีกฎหมายห้ามไว้ ยกเว้นการซื้อขายล่วงหน้าตามกฎหมายว่าด้วยการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า เฉพาะกรณีที่มีการส่งมอบหรือรับมอบสินค้าเกษตรที่การซื้อขายล่วงหน้าไม่ได้เกิดขึ้นจริง

(๑๔) การค้าปลีกสินค้าทุกประเภท

(๑๕) การค้าส่งสินค้าทุกประเภท”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิก (๑๔) ของบัญชีสามท้ายพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความใน (๒๑) ของบัญชีสามท้ายพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๒๑) การทำธุรกิจบริการอื่น ยกเว้น

- (ก) ธุรกิจการซื้อขายล่วงหน้าตามกฎหมายว่าด้วยการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า
- (ข) ธุรกิจหลักทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์
- (ค) ธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้าตามกฎหมายว่าด้วยสัญญาซื้อขายล่วงหน้า
- (ง) ธุรกิจการธนาคารพาณิชย์ตามกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์
- (จ) ธุรกิจเงินทุนและธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์
- (ฉ) ธุรกิจประกันวินาศภัยตามกฎหมายว่าด้วยการประกันวินาศภัยและธุรกิจประกันชีวิตตามกฎหมายว่าด้วยการประกันชีวิต
- (ช) ธุรกิจบริการตามที่กำหนดในกฎกระทรวง”

มาตรา ๑๐ นิติบุคคลซึ่งจดทะเบียนในประเทศไทยที่ไม่เป็นคนต่างด้าวตามแห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่เป็นคนต่างด้าวตามพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ และประกอบธุรกิจประเภทที่กำหนดไว้ในบัญชีท้ายพระราชบัญญัติการประกอบ

ธุรกิจคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้อยู่แล้ว ในวันที่พระราชบัญญัติใช้บังคับ หากประสงค์จะประกอบธุรกิจนั้นต่อไป ให้ขอหนังสือรับรองต่ออธิบดี ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีกำหนดภายในหนึ่งปีนับวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ในระหว่างที่ยังไม่ได้รับหนังสือรับรอง ให้ถือว่านิติบุคคลนั้นได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจนั้นเป็นการชั่วคราว

เมื่อได้รับหนังสือรับรองแล้ว ให้นิติบุคคลตามวรรคหนึ่งประกอบธุรกิจนั้นต่อไปได้ตามเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

(๑) ธุรกิจตามบัญชีหนึ่งหรือบัญชีสองท้ายพระราชบัญญัติประกอบกิจการธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้ประกอบธุรกิจนั้นต่อไปได้เป็นเวลาสามปีนับตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

(๒) ธุรกิจตามบัญชีสามท้ายพระราชบัญญัติประกอบกิจการธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้ประกอบธุรกิจนั้นต่อไปได้จนกว่าจะเลิกประกอบธุรกิจ

นิติบุคคลตามวรรคหนึ่งจะขอหนังสือรับรองได้ ต้องประกอบธุรกิจนั้นโดยมีรายได้ติดต่อกันตามปกติวิสัยของธุรกิจนั้นเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี หรือเป็นระยะเวลาไม่ถึงหนึ่งปี แต่อธิบดีเห็นว่าได้ประกอบธุรกิจนั้นมาเป็นหลักฐานเพียงพอแล้ว

นิติบุคคลตามวรรคหนึ่งที่มีได้ขอหนังสือรับรองภายในในระยะเวลาที่กำหนดและยังประกอบธุรกิจนั้นต่อไป หรือนิติบุคคลที่ได้รับหนังสือรับรองให้ประกอบธุรกิจตามบัญชีหนึ่งหรือบัญชีสองท้ายพระราชบัญญัติประกอบกิจการธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๔๒ แล้ว แต่ยังประกอบธุรกิจนั้นเมื่อพ้นระยะเวลาสามปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าประกอบธุรกิจนั้นโดยไม่ได้รับอนุญาต

มาตรา ๑๑ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี